

Redakcia Poľnohospodára vám praje príjemné prežitie veľkonočných sviatkov plných pohody a spokojnosti!

my green university

poľnohospodár

spravodaj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 60 | číslo 13 - 14 | 18. marec 2016 | cena: 0,35 €

Hluk náš každodenný

Ani sme si zimu veľmi neužili a už prichádzajú veľkonočné sviatky. Predchádza im veľkonočný tichý týždeň, ktorý trvá od Kvetnej nedele po Bielu sobotu. Na Zelený štvrtok sa okrem iného podľa kresťanskej tradície na kostoloch zaväzujú zvony a v kostoloch sa nezvoní až do nedele. A práve táto symbolika viedla k ustanoveniu Medzinárodného dňa boja proti hluku na Zelený štvrtok (i keď údaje o dátume sa na slovenských a českých webových portáloch rôznia). Vyhlásený bol v roku 2004 na podnet Hudobno-ekologického združenia pri Českej hudobnej spoločnosti (HUDEKOS).

Tak teda hluk náš každodenný. Viete, čo mám na mysli, veď stačí, keď máte pod oknami rušnú ulicu, keď sa neďaleko vás stavia, keď susedia nad vami rekonštruujú byt, alebo si ich deti – tínedžeri púšťajú príliš hlasno hudbu (keby aspoň iný žáner ☺)... Viac či menej nepríjemný hluk nás obklopuje prakticky všade. Hluk je jeden z najvýznamnejších fyzikálnych faktorov životného prostredia. Intenzita hluku narastá v dôsledku priemyselného rozvoja, najmä rozvoja dopravy, do takej miery, že sa dnes bežne hovorí o akustickom znečistení alebo akustickom smogu. Aká je fyzikálna podstata hluku? Hlukom nazývame každý nepríjemný, obťažujúci alebo škodlivý zvuk, teda mechanické vlnenie s frekvenciou od 16 do 20000 Hz. Zvuk vzniká chvením pružných telies (struna, hlasivky, vzduchový stĺpec a pod.) a šíri sa v hmotnom prostredí. V prípade, že vlnenie je periodické, vznikajú hudobné zvuky, napr. zvuky hudobných nástrojov alebo samohrásky. Keď je vlnenie neperiodické, príslušný zvuk je nehudobný a vnímame ho ako hluk, šum, praskanie a pod. Základnými charakteristikami zvuku je jeho výška a intenzita. Výška je daná frekvenciou vlnenia, intenzita zodpovedá hodnote akustickej energie. Na meranie hladiny intenzity hluku sa používa jednotka decibel (dB). Účinky hluku závisia od viacerých faktorov vrátane veku a zdravotného stavu jedinca. Zistilo sa, že pôsobenie hluku na človeka môže vyvolať (často nevratné) poškodenie sluchového ústrojenstva (už pri hluku nad 85 dB, pričom akútna akustická trauma hrozí pri hluku nad 130 dB), alebo poruchy iných orgánov či funkcií (kardiovaskulárne, psychosomatické ochorenia a iné), na ktorých sa podieľa aj stresová reakcia. Ochrana proti hluku v pracovnom prostredí rieši príslušná legislatíva. S hlukom v bežnom živote je to zložitejšie, v mnohých mestách hluk z dopravy prekračuje povolené hodnoty. Ako teda môžu jednotlivci bojovať proti nadmernému hluku? Môžu aspoň k nemu neprispievať, napr. zásahom do áut a motoriek, aby lepšie rachotili. Alebo sa vzdať príliš hlučných osláv a zábavnej pyrotechniky v obytných zónach. Stačí byť viac ohľaduplný, ubrať plyn, stíšiť televízor, vysadiť strom – aj takto sa dá redukovat hluk.

Tak nech máte dni bez hluku, nech vám znie pekná hudba, hlas blízkej osoby, dobré správy, vlúdne slová, detský smiech... A nielen na Zelený štvrtok a počas nastávajúcich veľkonočných sviatkov.

Doc. RNDr. Vlasta Vozárová, PhD.,
vedúca Katedry fyziky Technickej fakulty

Jarné prebudenie

Foto: za

Zelená univerzita alebo SPU separuje odpad

Pracoviská SPU separujú odpad. V rámci zmluvy s firmou Green Wave Recycling triedia prioritne papier a plasty. Svojím prístupom podporujú imidž SPU ako zelenej univerzity a prispievajú k udržateľnému správaniu sa k životnému prostrediu.

Pracoviská disponujú kontajnermi na separovaný odpad (modré nádoby na papier, žlté na plasty, najmä na PET fľaše) a na základe dohody s firmou je obsah nádob po zaplnení bezplatne odváňaný. S recykláciou týchto komodít nie je žiadny problém. Po zhodnotení roka 2015 je vyčíslené množstvo odvezeného odpadu nasledujúce: 11 578 kg papiera, 1 899 kg PET fliaš a 275 kg skla.

Je všeobecne známe, že vytriedením asi sto ton starého papiera a jeho použitím na výrobu nového sa zachráni asi hektár storočného lesa a ušetrí až 70 % energie (www.separujodpad.sk/index.php/obcan/ako-separovat/papier.html). Podľa údajov severoamerickej organizácie pre ochranu životného prostredia Earth Care spotrebuje výroba 1 t papiera zo starého papiera v porovnaní s výrobou z celulózy ako primárnej suroviny len polovicu objemu vody, znižuje znečistenie ovzdušia o 74 – 75 %, znečistenie vody o 35 % a zachráni 17 stromov. Podľa uvedených informácií sme okrem iného v roku 2015 odovzdaným množstvom papiera zachránili 1 150 m² storočného lesa!

Pri triedení odpadu je dôležité dodržať určité zásady tak, aby sme nespôsobili následné problémy a znehodnotenie odovzdávaného materiálu. Pripomíname, čo patrí do separovacích nádob:

- Papier – modrý kontajner – patrí sem: kancelársky papier, noviny, časopisy, letáky, brožúry, obálky, kartón (rozložiť, keď je veľký a nechať rozložený pri recyklačnej nádobe). Do kontajnera nevhadzovať kartón kontaminovaný jedlom, ako napr. obaly od pizze!

- PET fľaše – žltý kontajner – patria sem: PET fľaše rôznych farieb (dôležité je ich stlačiť, aby sa redukoval objem), plechovky od nápojov (tiež stlačené). Do kontajnera nevhadzovať konzervy z jedál!

- Sklo – zelený kontajner – patria sem všetky farby skla. Do kontajnera nevhadzovať porcelán alebo keramiku prípadne autosklo!

Disciplína pri separovaní prináša aj finančnú úsporu. O koľko viac odpadu odovzdáme v podobe vytriedenej suroviny pre ďalšie spracovanie, o toľko menej budeme platiť za odváňanie bežného komunálneho odpadu.

Verím, že si všetci uvedomujeme príležitosť, ktorou mimoriadne jednoducho a každodenne vieme preukázať náš zodpovedný postoj k prírode a životnému prostrediu. Budovanie zelenej univerzity, okrem iného aj separovaním odpadu, je drobným počínom vedúcim k udržateľnosti zelenej planéty. My máme možnosť iba „triedením“, teda jednoducho uvedomelým pohybom hodenia nepoužiteľného háčku papiera o niekoľko centimetrov ďalej ako do bežného kancelárskeho koša – do papierovej krabice, zachraňovať stromy, ba až lesy!

Prajem vám k uvedomelej činnosti separovania odpadu, a to nielen v práci, na univerzite, ale aj v domácnosti, odhodlanie a následne dobrý pocit okrem iného, možno aj z veľa zachránených stromov!

Doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD.,
prorektorka pre informatizáciu
a rozvoj univerzity

Slovo rektora ku Dňu učiteľov

Vážené kolegyně, kolegovia,

28. marec je spojený s menom pedagóga, humanistu, filozofa Jana Amosa Komenského a oslavou práce všetkých pedagogických pracovníkov, ktorí sa významnou mierou podieľajú na našej budúcnosti tým, že pripravujú pre reálny život a prax mladú generáciu.

Pripomínať si tento deň je úplné minimum, ktoré môžeme pre zlepšenie postavenia učiteľa v spoločnosti urobiť. Učiteľa vo všeobecnosti, či už ide o jeho pôsobenie na základnej, strednej či vysokej škole, spoločnosť zaradila na nie celkom popredné miesto svojho záujmu. Dostupnosť vysokoškolského vzdelania sa opiera naj

pokračovanie na strane 3

Zaujali mobilným pultom aj zľavami na registráciu

Foto: za

Počas Týždňa slovenských knižníc sa v Slovenskej poľnohospodárskej knižnici SPU v Nitre zaregistrovalo či požiadalo o predĺženie registrácie takmer štyristo čitateľov.

Zľavy na registračné poplatky sa stali už tradíciou (s veľmi dobrou odozvou u študentov), preto ich v Slovenskej poľnohospodárskej knižnici ponúkli tento rok opäť. Registrácia či jej predĺženie stálo iba euro. A kto nestihol prísť do knižnice na Štúrovej ulici, mohol sa registrovať napríklad pri mobilnom výpožičnom pulte vo vstupných priestoroch hlavnej budovy univerzity alebo v Študentskom domove A. Bernoláka.

FZKI naďalej povedie doc. Klaudia Halászová

Na zasadnutí Akademického senátu Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre sa 18. februára 2016 konali voľby kandidáta na dekana.

Členovia AS FZKI podali desať návrhov na dvoch kandidátov, z toho sedem na súčasnú dekanu, ktorá prijala kandidatúru. Ďalší navrhnutý kandidát kandidatúru neprijal.

Za kandidáta na funkciu dekana FZKI SPU v Nitre na funkčné obdobie rokov 2016 - 2020 bola zvolená doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD. Voľbe predchádzalo verejné zasadnutie AS FZKI, na ktorom kandidátka predstavila návrh hlavných úloh rozvoja fakulty do roku 2020.

rch

Rozhovor s dekanou doc. Klaudiou Halászovou čítajte na str. 3

Foto: za

Vláda podpísala memorandum o spolupráci s Midia Agro na VPP v Kolíňanoch

Na Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku SPU v Kolíňanoch podpísal 29. februára premiér Robert Fico a minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Ľubomír Jahnátek memorandum o spolupráci so zástupcom britskej spoločnosti Midia Agro, s.r.o., Normanom Turnerom.

Prítomný bol aj rektor SPU Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., a riaditeľ VPP Kolíňany Ing. Peter Brezovský, PhD. Midia Agro, s.r.o., plánuje postaviť v Čabe pri Nitre nový moderný výrobný podnik na produkciu detskej mliečnej výživy určenej na ázijský trh a ďalších druhotných mliečnych produktov, ako je maslo, cmar a pod. Výrobu by mala spustiť v prvom štvrtroku 2018. Zámerom investora je spracovávať 25 % produkcie mlieka na Slovensku. V priemyselnom parku v Čabe plánuje Midia Agro, s.r.o., investovať 98 miliónov eur a vytvoriť 320 nových pracovných miest. Zástupca spoločnosti informoval, že začali rokovania v Číne, kde budú dodávateľom pre piatich rôznych odberateľov.

Podľa premiéra R. Fica je plánovaná investícia zaujímavá zo systémového hľadiska a v súčasnej komplikovanej situácii môže predstavovať významný stabilizačný faktor.

Podpisu zmluvy predchádzalo rokovanie zástupcov prvovýroby mlieka s ministrom Ľ. Jahnátkom, na ktorom predostreli svoje problémy a spoločne hľadali riešenia ako podporiť prvovýrobcov a udržať tento segment výroby aj do budúcnosti.

Midia Agro, s.r.o., podpísala pred dvoma rokmi zmluvu o spolupráci s SPU v Nitre a v budúcnosti plánuje využívať vedeckovýskumné kapacity univerzity a spolupracovať s VPP Kolíňany ako dodávateľom suroviny.

Otvorenie letného semestra ERDI na FEŠRR

Na Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja sa 8. februára konalo slávnostné otvorenie medzinárodného letného semestra zameraného na problematiku posilnenia regionálneho rozvoja a inovácií (Empowering Regional Development and Innovations - ERDI), na ktorom budú participovať domáci a zahraniční pedagógovia z partnerských univerzít z Kanady, Fínska, Holandska, Maďarska a ČR.

Na otvorení sa zúčastnila aj prof. JUDr. Eleonóra Marišová, PhD., prorektorka SPU v oblasti rozvoja univerzity so zameraním na strategické projekty. Medzinárodný semester má už 10-ročnú tradíciu, rotujúci charakter a každý rok sa organizuje na inej partnerskej inštitúcii. Je formou intenzívnej spolupráce medzi partnermi, ktorí participujú na výučbe predmetov s problematikou regionálneho rozvoja a inovácií. V tomto AR ide o predmety: projektový manažment, podnikanie, základy životného prostredia, udržateľný rozvoj a regionálna ekonomika. Počas letného semestra bude prednášať 19 domácich a zahraničných pedagógov zo siedmich partnerských univerzít: Univerzity Moncton (Kanada), Univerzity aplikovaných vied v Karélii (Fínsko), Univerzity HAS den Bosch (Holandsko), Univerzity v Pardubiciach (ČR), Univerzity Istvána Széchenyiho, Győr (Maďarsko).

Výučbu odštartovali prednášky Dr. L. Timonen z UAVK, Fínsko a Dr. E. Kunnen z HBU, Holandsko. V štvrtom týždni semestra si študenti mohli vypočuť prednášky odborníkov na životné prostredie doc. G. Milicsa a doc. A. Kovácsa z Univer-

zity I. Széchenyiho a prof. Omera Chouinarda z Univerzity Moncton. Na výučbe predmetov sa zúčastňujú slovenskí i zahraniční študenti z Kanady, Holandska, Maďarska a Španielska. Letný semester na FEŠRR bude teda prebiehať v multikultúrnej komunite študentov i pedagógov a bude priestorom pre skvalitnenie výučby a zahrnutie nových tém, prednášaných na zahraničných partnerských univerzitách.

Letný semester na FEŠRR prebieha v multikultúrnej komunite

Foto: za

Zimná škola biotechnológie a potravinárstva na FBP

Na Fakulte biotechnológie a potravinárstva SPU od 15. do 28. februára prebiehala zimná škola v oblasti biotechnológie a potravinárstva.

Počas prvého dňa účastníci zimnej školy navštívili Výskumné centrum AgroBioTech, ktoré si prezreli s veľkým záujmom

Foto: Tomáš Slanina

Od AR 2013/2014 sa FBP spoločne s Univerzitou prírodných vied vo Viedni, Univerzitou sv. Štefana v Gödöllő, Varšavskou univerzitou, BANAT univerzitou (BU) v Temešvári v Rumunsku, Univerzitou v Záhrebe, Univerzitou v Novom Sade a ČZU v Prahe podieľa na výučbe udržateľného poľnohospodárstva na inžinierskom stupni štúdiá, ktoré sa skladá z deviatich študijných modulov. FBP realizovala výučbu v dvoch moduloch: bezpečnosť potravín a biotechnológie. V rámci uvedeného študijného programu (ŠP) sa vo februári uskutočnila zimná škola na FBP, na ktorej participovalo 17 pedagógov z uvedených univerzít, 13 z FBP a jeden z FEM. Zastúpenie študentov bolo rôznorodé. Podieľali sa na nej študenti z univerzít zapojených do spomínaného ŠP a z SPU v Nitre. Spolu absolvovalo zimnú školu 31 študentov - zo SR, Poľska, Tadžikistanu, Srbska, Rumunska, Uzbekistanu, Maďarska,

Chorvátska, Rakúska a Kazachstanu. Študenti z Univerzity sv. Štefana v Maďarsku pochádzali z Nigérie a Etiópie, Univerzitu prírodných vied vo Viedni zastupovali študenti z Rakúska, Grécka, Thajska, Filipín, Poľska a Maďarska. Zimnú školu otvorila svojim príhovorom prodekan pre zahraničné vzťahy FBP prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD. Prednášky prebiehali počas ôsmich dní a boli doplnené exkurziami v potravinársko-poľnohospodárskych podnikoch. V rámci prednášok odznelo 31 príspevkov z rôznych oblastí biotechnológie a potravinárstva, ako aj udržateľného poľnohospodárstva. Participovali na nich aj prorektori z UPV vo Viedni, BU v Temešvári a ČZU v Prahe.

Zimnú školu ukončili prezentácie študentov z jednotlivých univerzít a preberanie certifikátov.

Prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD., FBP

Objavte tajomstvo esperanta

Ako ste sa mohli dozvedieť v minulom čísle Poľnohospodára, koncom júla sa Nitra a najmä SPU stanú hostiteľmi 101. a na Slovensku historicky prvého svetového kongresu esperanta, nad ktorým prevzal záštitu prezident SR Andrej Kiska.

Esperanto je účinný a prirodzený nástroj na komunikáciu medzi ľuďmi rôznych národností, ktoré majú rozdielne materinské jazyky. Funguje a vyvíja sa rovnako ako iné jazyky a možno ním vyjadriť všetky odtiene ľudského myslenia a ctenia. Úspech a obľúbenosť tohto jazyka je najmä v jeho jednoduchosti zvládnutelnosti. Slová a vety tvoria esperantisti sami na princípe stavebnice. Slabiky, ktoré majú slovotvorný význam, robia esperanto osobitne jednoduchým. Napríklad predpona *mal-* vyjadruje opak. Ak *hela* znamená svetlý, tak *malhela* bude tmavý. Príponou *-et-* združujeme. Ak *hundo* znamená pes, tak *hundeto* bude psík. Výhodou esperanta je jednoduchá gramatika, ktorá nemá výnimky. Existuje len jeden určitý člen *-la*, rovnaký pre všetky podstatné mená v jednotnom i množnom čísle. Všetky podstatné mená končia na *-o*, prídavné mená na *-a*, napr. *granda domo* v preklade znamená veľký dom. Gramatická prípona *-j* znamená množné číslo, čiže *grandaj domoj* sú veľké domy. Slovesá sa časujú pravidelne. Na tvorenie minulého, prítomného a budúceho času stačia tri koncovky:

-is, -as, -os: pil som – *mi trinkis*, pijem – *mi trinkas*, budem piť – *mi trinkos*. Keď sa toto naučíme, na čo stačí iba pár minút, už vieme časovať všetky slovesá v esperante. Zápor v esperante tvoríme slovom *ne*, stojacim pred slovom, ktoré popierame. Ja nie som v esperante povieme: *mi ne estas*. Už po niekoľkých týždňoch štúdiá môžete v esperante písať alebo konverzovať na stretnutiach s priateľmi z celého sveta. Ďalšou výhodou esperanta je používanie tzv. „internacionalizmov“, slov, ktoré sa vyskytujú vo viacerých jazykoch. Tým pádom sa ich veľa netreba učiť, dokážeme ich „rozoznať“ v texte a pochopiť, lebo ich poznáme, alebo vieme čo znamenajú. Takýchto slov, ktoré sa vyskytujú napr. aj v slovenčine aj v esperante je veľa – vyše 4200! Napr.: *aŭtomobilo, biciklo, citrono, ĉokolado, filmo, muziko, studento*, atď. Prečítajme si napr. vetu: *Nitra estas la kvina plej granda urbo en Slovakio, kun bunta kultura kaj komerca vivo, kie ĉiujare okazas festivaloj kaj multaj internaciaj ekspozicioj kaj foiroj*. Asi nebudeme potrebovať osobitný prekladateľský talent, aby sme sa dozvedeli, že: Nitra je piatym najväčším mestom na Slovensku, s bohatým kultúrnym a obchodným životom, kde sa každoročne konajú festivaly a mnohé medzinárodné výstavy a veľtrhy. Ochutnajte trochu z tohto krásneho jazyka aj vy a naučte sa esperanto, napr. na stránkach *lernu.net*.

Mgr. Katarína Krutá

Výber univerzity je dôležitý medzník v živote stredoškolákov

Každý rok sa študenti stredných škôl rozhodujú, na ktorú vysokú školu a fakultu si podajú prihlášky. Pedagógovia Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre sa vybrali priamo za nimi.

Výber univerzity je dôležitým životným medzníkom veľkej väčšiny stredoškolákov. S cieľom priblížiť stredoškolákom štúdium na našej alma mater, sa takmer 20 pedagógov FAPZ zúčastnilo na propagačných prezentáciách pre žiakov študujúcich na stredných školách.

Záujemcovia získali podrobné informácie o akreditovaných študijných programoch ponúkaných v akademickom roku 2016-2017, a to nielen na úrovni bakalárskych, ale aj chronologicky nadväzujúcich inžinierskych a doktorandských stupňov štúdiá. Zároveň sa zoznámili s priebehom prijímacieho konania,

termínmi podávania tlačenej a elektronickej formulárov prihlášok a vysokoškolskou legislatívou. Otázky uchádzačov o štúdium boli najčastejšie zamerané na možnosti uplatnenia, dopyt zo strany zamestnávateľov, ponuku zahraničných mobilit, možnosti využívania výpočtovej techniky v rámci výučby, účasť pri riešení aktuálnych výskumných problémov s možnosťou ďalšieho odborného rastu v priebehu doktorandského štúdiá, ale aj na vybavenie študentských domovov či ponuku kultúrnych a športových aktivít.

Okrem realizovaných náborov sa prodekan

FAPZ v januári a februári zúčastnili na výstavách Kam na vysokú školu (v Trnave, Prešove, Žiline), ktoré pomáhajú návštevníkom - žiakom stredných škôl - rozhodnúť sa, na ktorú univerzitu si podať prihlášku. Okrem našej fakulty sa tu prezentovali univerzity zo Slovenska i zahraničia. Záujemcovia o štúdium mali počas výstav možnosť absolvovať množstvo sprievodných aktivít na úrovni výberových prednášok, okrúhlych stolov a osobných rozhovorov.

Doc. Ing. Ivan Černý, PhD., prodekan FAPZ pre ľudské zdroje, rozvoj fakulty a vzťahy s verejnosťou

Foto: archív FAPZ

Klaudia Halászová: Dôležité je, ako nás vnímajú, akceptujú a hodnotia iní

Akademický senát Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU zvolil doc. Ing. Klaudiu Halászovú, PhD., do funkcie dekanky aj pre nasledujúce funkčné obdobie na roky 2016 - 2020.

O cieľoch a rozvoji fakulty

„Čaká nás práca na poli vzdelávacieho procesu a jeho vhodná organizácia v zmysle ukončenej akreditácie študijných programov (ŠP), ktorá si vyžaduje vysokú mieru logistických riešení, manažérskych a komunikačných zručností, riadenia, celkovej organizácie činností vzdelávania, smerníc, usmernení, otvorenej komunikácie so zástupcami študentov, kompetenčného profilu garantov, prezentácie fakulty pre získanie uchádzačov, legislatívnych postupov, riadenia komisií pre jednotlivé oblasti vzdelávacieho procesu a mnohé ďalšie kroky,“ formuluje základy svojej vízie na ďalšie obdobie dekanka FZKI doc. Klaudia Halászová, ktorej druhé funkčné obdobie začne plynúť v máji 2016. Zdôrazňuje, že FZKI je integračnou zložkou SPU, ktorej súčasťou identity je názov Zelená univerzita. To znamená, že fakulta má veľa možností ako byť organickou súčasťou rozvoja univerzity v tomto smere. Najdôležitejšie bude zabezpečiť kontinuálne garantovanie ŠP, čo je úloha nielen vedenia fakulty, ale aj všetkých jej učiteľov. „Rozhodujúcou podmienkou našej existencie bude garantovať ďalší rozvoj fakulty s presne zadefinovanými cieľmi tak, aby bola výkonnostne, ekonomicky a hlavne kvalitatívne udržateľná,“ hovorí K. Halászová. Neustále živou témou je rozvoj personálnej oblasti. V nej vedenie bude venovať pozornosť kvalite vzdelávania a výskumu aj z hľadiska odporúčaní a kritérií komplexnej akreditácie. „Stále platí, že nie je dôležité, čo si myslíme o sebe, ale ako nás vnímajú, akceptujú a hodnotia iní,“ zdôrazňuje dekanka. V oblasti vedy a výskumu bude vedenie FZKI kľasť dôraz na kvalitné výstupy,

úzke napojenie aktivít fakulty na podnikateľskú sféru a orgány štátnej správy a samosprávy. Nemalé ciele si vedenie fakulty kladie aj na poli neustáleho budovania primeranej výskumnej základne, jej efektívnej organizácie a technického zázemia, intenzívnejšieho zapojenia FZKI do medzinárodných vedeckých projektov. „Musíme vytvárať vhodné podmienky učiteľom už s rozbehnutými vedeckými projektmi, posilňovať oblasti výskumu, v ktorých nemáme dostatočne vybudovanú infraštruktúru a hľadať možnosti v interdisciplinárnom chápaní fakultného výskumu.“ Veľmi významnú pozíciu zohráva zriadené fakultné Centrum programov a celoživotného vzdelávania, cez ktoré FZKI aj naďalej bude riešiť všetky výskumné i nevýskumné projekty s praxou, verejnou správou a samosprávou.

Aj v ďalšom období bude leitmotívom rozvoj potenciálu akademických i neakademických pracovníkov fakulty. „Základom všetkého je dobrý učiteľ, ktorý má vedomosti a zručnosti pre výkon svojej práce, ktorý je presvedčený, že toto zamestnanie je podstatná súčasť jeho života a nie iba prostriedok pre pôsobenie v spoločnosti. Som presvedčená, že FZKI má dostatok takýchto učiteľov, aby sme mohli odborne komunikovať s autoritami a prichádzali s konštruktívnou aktivitou do praxe,“ hovorí K. Halászová.

Čo sa podarilo dosiahnuť?

Medzi najväčšie úspechy fakulty v súčasnosti s vedením SPU v posledných štyroch rokoch patria podľa slov dekanky ukončené rekonštrukčné práce budovy na Hospodárskej ulici, čo z hľadiska histórie fakulty, jej zakladajúcich „krajinnárskych katedrií“ a učiteľov, ktorí tam pôsobia, vytvára dôstojný priestor pre ďalší rozvoj študijného odboru krajinnárstvo a zároveň zveľadenie budovy, ktorá je zaradená medzi národné kultúrne pamiatky. V týchto priestoroch fakulta vybudovala aj jedno z troch centier excelentnosti na SPU - Centrum excelentnosti pre integrova-

ný manažment povodí v meniacich sa podmienkach prostredia.

Vznik nových foriem vzdelávania v súčinnosti s praxou významne ovplyvnil práve končiaci projekt z OP Vzdelávanie „Podpora zvyšovania kvality vzdelávania na FZKI SPU v Nitre“.

Významným krokom bola aj akreditácia spoločného ŠP záhradníctvo v anglickom jazyku so Záhradníckou fakultou v Lednici a Fakultou biotechnológie a záhradníctva v Krakove, čím absolventi tohto ŠP majú možnosť uceleného inžinierskeho štúdia na troch univerzitách. Dôkazom akceptovateľnosti v medzinárodnom vzdelávacom priestore je aj európska akreditácia, čím sa ŠP záhradná a krajinná architektúra dostal medzi európske školy krajinskej architektúry - EFELA.

Ako nás informovala K. Halászová, v procese komplexnej akreditácie FZKI pristúpila k racionalizácii a obsahovej transformácii študijných programov s vyšším akcentom na profil a uplatnenie absolventa. Kvalifikačná štruktúra fakulty, výstupy učiteľov, ich ocenenia a vybudovaná infraštruktúra zaradili FZKI medzi fakulty, ktoré boli úspešne akreditované vo všetkých predložených Bc., Ing., a PhD., študijných programoch. Fakulta získala aj naďalej práva pre habilitačné konania a konania na vymenúvanie profesorov vo všetkých študijných odboroch: krajinnárstvo, záhradníctvo a krajinná a záhradná architektúra.

O profile absolventa

Ako konštatuje dekanka FZKI, od čias, keď študovala, sa ideál absolventa vysokej školy podstatne nemení. „Ideálom je rozhladený, skutočne univerzitne vzdelaný absolvent a tento ideál platil aj kedysi, len jeho náplň sa časom do určitej miery mení, modifikuje, reaguje na duchovné, kultúrne a spoločenské zmeny. V porovnaní s obdobím, keď som študovala, sa tento ideál viac vyšpecifikoval a je diferencovanejší. V minulosti aj dnes ide o vyváženosť teoretickej

bázy a praktických zručností. Požiadavka dobrého teoretického zázemia je ešte aktuálnejšia a dôležitejšia ako pred rokmi, keďže sme súčasťou Európskej únie so širokým spektrom možností uplatnenia. A hoci na jednej strane sa neustále zvyšujú teoretické i praktické nároky na špecializáciu, na druhej strane práve v dnešnom období má mimoriadny význam samotná osobnosť, charakter študenta. Myslím si, že čím užšie je toto spojenie, tým väčšiu šancu presadiť sa má konkrétny absolvent. Samozrejme, k ideálu absolventa dnes vo zvýšenej miere patrí aj jazyková kompetencia. Naša fakulta je pyšná na úspechy najlepších absolventov a využíva ich skúsenosti priamo vo výučbe,“ hovorí K. Halászová. Práve preto chce FZKI prijímať študentov, ktorí sú ochotní pre kvalitné vzdelanie urobiť niečo viac, budú sa plne sústreďovať na svoj študijný program, zapájať sa do akademických aktivít, nájdu si čas aj na šport, umenie, budú sa zaujímať o život na fakulte. „Toto je možné iba cez otvorený dialóg a názor študentov je často presne zadefinovaný, jasnejší ako ten, ktorý si formulujeme my, učitelia.“

Na záver K. Halászová dodáva, že úlohu dekanky vníma predovšetkým ako obrovskú zodpovednosť a pristupuje k nej s maximálnou pokorou. „Fakulta ako jeden personálny medziodborový celok bola vždy mojou základnou prioritou, aby sme pochopili, že iba ako jednotný kolektív vieme dosiahnuť viac a môžeme byť odolnejší voči „vonkajším“ vplyvom. Tímová práca prináša omnoho efektívnejšie výsledky ako práca jednotlivca a omnoho viac stimuluje naše spoločné tvorivé myšlienky. Keď funguje spolupráca, môžeme využiť silné stránky každého jednotlivca, zamerať sa na rozvoj vedomostí, zručností, skúseností a schopností každého člena tímu. Svoju kredibilitu si budujeme nielen cez svoju kvalifikáciu, ale najmä cez svoj charakter, hodnoty, ktoré preferujeme a či naše skutky sú v súlade s našimi slovami. Pre vznik kredibility nie je dôležité to, čo vieme, ale ako s tým „naložíme.“ Renáta Chosraviová

Zo stáže na najstaršej európskej univerzite

Je nepísaným pravidlom a odporúčaním fakulty, že doktorand by mal absolvovať odbornú stáž v zahraničí, zameranú na prehĺbenie odborných poznatkov, nadobudnutie praktických skúseností, ale aj získanie podkladových údajov k spracovaniu svojej dizertačnej práce. Okrem toho pobyt v zahraničí je vždy významným prínosom pre zdokonalenie jazykových schopností. Môj pobyt na Bolonskej univerzite všetky uvedené aspekty naplnil.

Na farme dojníc v Ozzano dell'Emilia

Foto: archív MR

Spoznávanie nového

Hlavným dôvodom, prečo som si vybrala stáž na Bolonskej univerzite, bolo oboznámiť sa s činnosťou prístroja HeatimeRuminact od firmy SCR, ktorý predstavuje v súčasnosti jeden z najmodernejších systémov hodnotenia pohybovej aktivity a prežúvania dojníc pri vyhľadávaní rujných plemenníc. Takýto systém hodnotenia dojníc je inštalovaný aj na našom Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku v Oponiciach a je zároveň nosným prvkom témy mojej doktorandskej dizertačnej práce. Na univerzitnej farme v Bologni sú všetky dojnice vybavené týmto technickým zariadením.

Do Bologne na stáž som priletela 11. septembra 2015 so štvorhodinovým meškaním. Našťastie, kontaktná osoba ma trpezlivo čakala. Fakulta veterinárnych disciplín sa rozprestiera v malom mestečku Ozzano dell'Emilia, vzdialenom asi 10 km od Bologne. Historickú budovu univerzity v Bologni som navštívila len kvôli registrácii a neskôr v rámci voľného času. Prvé dni boli pre mňa obdobím chaosu - poznávania nového pracovného prostredia, ľudí, hľadania záchytných bodov v novom meste, ale aj prvej

celodennej konverzácie v anglickom jazyku.

Farma prekvapila, kolektív pôsobil prísne

V ďalších dňoch som absolvovala prehliadku fakulty, Katedry výživy zvierat (KVZ) s moderne vybavenými laboratóriami, ako aj farmy dojníc, ktorá bola počas troch mesiacov mojím „základným táborom“. Veľmi príjemne ma prekvapilo perfektné organizačné a materiálne zabezpečenie chodu farmy, ako aj ľudia, ktorí sa mi počas celého pobytu ochotne venovali. Mojm stážovým tutorom a zároveň veľkou autoritou na farme (a to nielen pre mňa), bol vedúci KVZ prof. Andrea Formigoni. Zo začiatku na mňa pôsobil veľmi prísne, keď som však zapadla do kolektívu, začal sa o problematiku mojej záverečnej práce zaujímať intenzívnejšie. Dával mi odborné rady a pripomienky, poskytol mi všetky údaje z farmy pre potreby štatistického spracovania. Bolo pre mňa veľkým uznaním, keď navrhol, aby som zostala pôsobiť v Taliansku, čo bol výsledok mojej každodennej náročnej práce na farme.

Vieme, že si tu

Počas mojej stáže sa práve konala tretia najväčšia výstava hospodárskych zvierat v Európe v meste Cremona. Na túto významnú udalosť som

sa dostala vďaka pozvaniu kolegov z farmy. Ako som spomenula, na farme sú dojnice vybavené systémom pre vyhľadávanie ruje HeatimeRuminact od firmy SCR, avšak s rozdielnym softvérovým programom ako u nás v Oponiciach. Keďže na výstave prezentovali svoje produkty aj rôzne firmy, našla som aj firmu SCR a chcela som mojim kolegom z farmy ukázať rozdiely medzi týmito dvomi spôsobmi hodnotenia dojníc. Po krátkom čase k nám pristúpil zástupca firmy SCR a po nezáväznej konverzácii o tom, že aj ja na Slovensku pracujem s týmto systémom, ma prekvapil slovami: „Mária, vitaj! My vieme, že si tu. Tvoji kolegovia z Talianska, ale aj zo Slovenska nám už o tebe hovorili!“ Zároveň mi prisľúbil pomoc a podporu pri spracovaní výsledkov dizertačnej práce.

Vo voľnom čase vždy nové miesto

Počas absolvovania programu Erasmus som si naplno uvedomila jeho ďalšiu výhodu - cestovanie. Poznávacie výlety do takých krásnych miest ako Rimini, Ravenna, Modena, Parma, Rím, Florencia a ďalších, patria k najkrajším zážitkom, ktoré som si z Talianska priniesla. Samozrejme, okrem zootechnických skúseností na farme, veľmi silných priateľstiev a jazykových znalostí. Skúsenosti zo stáže považujem za milový krok vo svojom osobnom a profesionálnom živote. Som rada, že som mala aj šťastie na ľudí, ktorých som stretla. Oni však tvrdili, že vzájomná dôvera vznikla vďaka môjmu zodpovednému prístupu k práci a k povinnostiam. Keby som mohla dať radu iným študentom, určite by som im poradila, aby sa nebáli vycestovať do zahraničia na študijný pobyt alebo odbornú stáž. Osobne plánujem opäťtovne osloviť firmu SCR v súvislosti s organizáciou môjho ďalšieho krátkodobého pobytu k problematike dizertačnej práce a nadobudnúť v zahraničí ďalšie nové odborné i životné skúsenosti. Ing. Mária Rušinová, FAPZ

Slovo rektora ku Dňu učiteľov

pokračovanie zo strany 1

mä o kvantitu, pričom naďalej z pohľadu prideľovania finančných prostriedkov z Ministerstva školstva VVaŠ SR je dôležitý počet študentov, preto veľakrát sa tak u študentov cieľom vzdelávania stáva iba získanie diplomu. A v tomto labyrinte intelektuálneho chaosu mi dovoľte morálne oceniť a vyzdvihnúť vaše znalosti, vašu každodennú náročnú zodpovednú prácu, za ktorú vám patrí poďakovanie. Keby si spoločnosť skutočne ctíla odkaz učiteľa národov, že „ľuďom treba dať najskôr výchovu a potom až vzdelanie“, súčasnosť by sme dnes určite hodnotili omnoho pozitívnejšie.

Vážené kolegyně, kolegovia, rád by som sa poďakoval všetkým pedagogickým i nepedagogickým pracovníkom, ktorí sa podieľajú na chode našej univerzity. Úprimne vám želim veľa zdravia, vytrvalosti, energie a síl do ďalšej práce, ako aj celospoločenského rešpektu a všeobecného uznania. Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

V Bruseli nás reprezentovali odborníci FZKI

V Bruseli sa 23. - 24. februára konalo záverečné stretnutie riešiteľov medzinárodného projektu COST Action Urban Agriculture Europe. SR reprezentoval Ing. Attila Tóth, PhD., (KZKA, FZKI) a doc. Ing. Oleg Paulen, PhD., (KOVV, FZKI). Stretnutie začalo rokovaním v centrálnom úrade COST Association (Organizácia Európskej únie pre spoluprácu vo vede a technike). Predstavitel' Európskej komisie a úradu COST prezentoval vedeckú monografiu ako hlavný výstup projektu. Nasledovali rokovania o aktuálnych politických a výskumných výzvach Európy. Rokovaniu stolu o výskumnej agende predsedal Axel Timpe (Nemecko) a Attila Tóth (SR). Druhou časťou stretnutia bola návšteva existujúcich projektov mestského poľnohospodárstva v Bruseli. r

PREDSTAVUJEME LABORATÓRIÁ VÝSKUMNÉHO CENTRA AGROBIOTECH

Laboratórium spektroskopických analýz

Laboratórium spektroskopických analýz patrí spolu s laboratóriami genetických a mikroskopických analýz medzi integrálne (spoločné) laboratória Výskumného centra AgroBioTech. Jeho gestorkou je Mgr. Eva Tušimová, PhD.

Foto: archív ABT

Gestorkou Laboratória spektroskopických analýz je Mgr. Eva Tušimová, PhD.

Spektroskopia je jedna z najčastejšie využívaných metód, pretože je nielen pomerne nenáročná, ale aj široko použiteľná. Možno sa s ňou stretnúť v rôznych obmenách snád' vo všetkých oblastiach spojených s prírodnými vedami, od fyziky, cez medicínu až po astronómiu. V biologickom, biotechnologickom a potravinárskom výskume je spektroskopia využívaná v troch základných smeroch, a to pri identifikácii neznámej látky, pri dokazovaní prítomnosti hľadanej látky a pri kvantifikácii danej látky.

Čo je princípom tejto metódy?

Molekulová absorpčná spektroskopia je založená na absorpcii žiarenia molekulami. Keď na molekuly látky pôsobí ultrafialové, viditeľné alebo infračervené žiarenie, dochádza k absorpcii žiarenia danou látkou a jej molekuly prechádzajú na vyššie energetické hladiny. A práve týmto prechodom medzi jednotlivými energetickými stavmi vznikajú tzv. molekulové spektrá. Na rozdiel od atómov, v molekule

lách môžu nastať okrem zmeny stavu elektrónov i energetické zmeny spojené s vibračným a rotačným pohybom molekuly, je teda treba všetky tieto zmeny sčítať. Látka, ktorá má vo svojej molekule skupiny schopné absorpcie UV (ultrafialového) alebo VIS (viditeľného) žiarenia, poskytuje po rozpustení vo vhodnom rozpúšťadle viac alebo menej zložitú spektrum.

Prístrojové vybavenie laboratória

Cary 60 UV-Vis je vysoko výkonný, efektívny, presný a flexibilný spektrofotometer. Látky, ktoré absorbujú len žiarenie s vlnovou dĺžkou menšou ako 380 nm (ultrafialové žiarenie), sa prejavujú ako bezfarebné a tie, ktoré absorbujú z bieleho slnečného žiarenia vlnové dĺžky v rozsahu 380 až 780 nm sa prejavujú ako farebné. Je preto ideálny pre posúdenie kvality potravín a ich zložiek (najmä farbív) či analýzu vody pre poľnohospodárske využitie.

Ďalšou súčasťou laboratória je fotometer Glo-

max Multi+, ktorý využívame pri kvantifikácii látok. Je v ňom zabudovaných niekoľko filtrov, vďaka ktorým môžeme merať absorbanciu/transmitanciu látky pri prechode svetelného lúča s určitou vlnovou dĺžkou vo viditeľnej alebo ultrafialovej časti spektra. Keďže ide o platničkový fotometer, možno zmerať obsah danej látky naraz vo viacerých vzorkách. Pre stanovenie množstva anorganických i organických látok v oblasti viditeľného žiarenia je nutné najprv tieto látky previesť na farebné produkty pomocou tzv. spektrometrických reakcií. Sú to napríklad reakcie tvorby farebných komplexov. Z nich môžeme spomenúť reakciu, s ktorou sa stretol snád' každý z nás na hodinách chémie – Biuretovu reakciu, ktorou môžeme na základe vzniknutého modrofialového sfarbenia dokázať prítomnosť peptidových väzieb, čiže bielkovín. Keď však zmeriame absorbanciu (pohltienie) elektromagnetického žiarenia s príslušnou vlnovou dĺžkou vo fotometri, môžeme stanoviť aj ich množstvo. Takisto sú využívané aj imunoenzymatické reakcie, napríklad ELISA, ktoré sú založené na vysoko špecifickej interakcii antigénu a protilátky, pričom je na jedného z týchto partnerov kovalentne naviazaný enzým. Enzým katalyzuje chemickú premenu substrátu, ktorý sa pridáva do reakčnej zmesi, na farebný produkt. Intenzita sfarbenia sa meria fotometricky, pričom koncentrácia produktu je priamo úmerná koncentrácii antigénu, prípadne protilátky vo vzorke. Takto možno stanoviť protilátky proti konkrétnemu patogénu, tiež niektoré toxíny, hormóny, mnohé proteíny, prípadne ďalšie bioaktívne látky.

Laboratórium sa v súčasnosti zameriava hlavne na kvantifikáciu látok, meranie koncentrácií peptidových a steroidných hormónov, rastových faktorov, základných biochemických parametrov či iných biologicky aktívnych molekúl v biologických tekutinách (krvná a semenná plazma, moč) a tkanivách živočíchov. V súčasnosti najviac času venujeme sledovaniu vplyvu amygdalínu na organizmus a s ním spojenými zmenami celkového zdravotného stavu, imunitnej odpovede či reprodukčných vlastností. Výskum je realizovaný v rámci projektu APVV pod vedením doc. Ing. Adriany Kolesárovej, PhD.

VC ABT

Jakub Mankovecký: Pri reze viniča treba rozmýšľať do budúcnosti

Medzi vinohradníkmi má svoju tradíciu organizovanie súťaží v reze viniča hroznorodého. Poslaním týchto prospešných podujatí je zatraktívnenie náročného povolania vinohradníka a zviditeľnenie vinohradníctva. Do februárových súťaží sa zapojil aj Jakub Mankovecký, študent študijného programu záhradníctvo na FZKI. A nielen zapojil, ale aj úspešne obstál.

Snímky: archív IM

Pohľad na súťažiacich počas rezu viniča

Na majstrovstvách SR v reze viniča hroznorodého 11. februára vo Svätom Jure získal 2. miesto. O dva dni na to sa stal šampiónom na majstrovstvách Podunajskej vínnej cesty v reze viniča hroznorodého - Zlatý rez vo Svätom Petri. Do tretice si vybojoval 4. miesto na súťaži v reze viniča hroznorodého, ktorá sa konala 19. februára v Čejkoviciach v Českej republike.

Tieto podujatia si držia vysokú úroveň aj vďaka tomu, že sa do nich môžu prihlasovať iba profesionáli z vinohradníckych firiem, družstiev, živnostníci, ktorí podnikajú v tomto obore, ako aj študenti zo SŠ a VŠ, ktorých študijné

zameranie je orientované na vinohradníctvo a vinárstvo.

Na všetkých súťažiach sa štandardne reže 25 koreňov viniča hroznorodého. Ako nás informoval J. Mankovecký, na Majstrovstvách SR bolo úlohou zrezať 30-ročný vinohrad odrody Frankovka modrá. Juniori mali na to 40 minút, profesionáli 25. V kategórii Junior súťažilo 15 študentov, v kategórii Elite bojovalo o titul šampióna 35 súťažiacich. Organizátori vo Svätom Petri vybrali na súťaž odrodu Cabernet Sauvignon v 8-ročnom vinohrade. Dvanásť účastníkov z Podunajského regiónu malo na zrezanie viniča 30 minút. České majstrovstvá boli z pohľadu časového limitu najprísnejšie - 20 juniorov a 40 profesionálov malo na zrezanie 12-ročného vinohradu odrody Tramín červený len 20 minút. „Takéto podujatia majú priateľský charakter a sú výbornou príležitosťou na stretnutie slovenských a českých vinohradníkov, ktorí sa už zväčša poznajú,“ približuje jeden z nezanedbateľných aspektov akcie Jakub.

Na súťažiach sa hodnotí tvar po reze, výber rodového dreva a čapíka, počet púčikov na ťažení a čapíku, vyčistenie viničového kra, odstránenie suchých a nežiaducich častí viničového kra, hladkosť rezu, umiestnenie rezných rán na jednoročnom dreve a čapíkoch. Hodnotenie komisie je anonymné. Hlavným ukazovateľom poradia účastníkov je súčet získaných bodov. Čas je iba doplnkom v tom prípade, že dvaja alebo viacerí súťažiaci dosiahnu rovnaký počet bodov. „Pri reze viniča treba rozmýšľať do budúcnosti. Veď správne urobený rez určí

kvalitu a množstvo úrody,“ hovorí Jakub, ktorý sa vinohradníctvu venuje od svojich 15 rokov. Napriek tomu, ako prezrádza, najťažšie je pre neho zostať počas celej súťaže dobre koncentrovaný. „Konkurencia býva veľmi silná a výsledky vyrovnané. Zväčša o nich rozhodne jedno zaváhanie, jeden pokazený rez.“ A ako vidí náš úspešný reprezentant súčasný stav vinohradníctva na Slovensku? „Pomaličky sa začínajú obnovovať staré zanedbané družstevné vinohrady, ktoré sa dostávajú do súkromných rúk. Možno povedať, že za posledné roky prešlo slovenské vinohradníctvo a vinárstvo veľký kus cesty vpred. Vinohradníci už nepozerajú len na kvantitu, ale aj na kvalitu.“

Renáta Chosraviová

Na súťaži Zlatý rez vo Svätom Petri obsadil Jakub Mankovecký 1. miesto

K vzácnemu životnému jubileu profesora Štefana Semjana

Prof. Ing. Štefan Semjan, CSc., sa 24. februára dožil významného životného jubileu - 90 rokov.

Prof. Štefan Semjan vyrastal vo veľmi ťažkých podmienkach, už v detstve osirel a s bratom sa predieral neľahkou cestou mladosti. Tvrdé podmienky však priaznivo formovali jeho charakter, vzťah k práci, ľuďom a k životu. Jeho zmysel pre spravodlivosť, vlastenectvo a odpor k fašizmu sa prejavil vstupom do československého armádneho zboru, kde sa podieľal na oslobodzovacích bojoch až do konca 2. svetovej vojny.

Prof. Štefan Semjan je absolventom Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach. Po ukončení štúdia nastúpil v októbri 1945 na Ústav mliekarstva Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, kde ako asistent, neskôr docent a profesor pôsobil do apríla 1994. Ako dlhoročný vedúci Katedry mliekarstva sa významne podieľal na jej vedeckom a pedagogickom formovaní.

Jeho hlavným cieľom bola výchova študentov, ktorým odovzdával najnovšie vedecké poznatky a pre ktorých bol prirodzenou autoritou. Bol náročný nielen k podriadeným, ale aj k sebe a aj preto sa stal vynikajúcim odborníkom uznávaným aj v praxi. Absolventi, ktorých vchoval, sa významnou mierou podieľali na riadení poľnohospodárskych a mliekarenských podnikov. Vedeckovýskumná činnosť prof. Štefana Semjana bola zameraná hlavne na problémy praxe, výraznou mierou prispel k zlepšeniu kvality mlieka vo vtedajšej ČSSR. Katedru mliekarstva okrem odborných poznatkov zabezpečil aj modernými prístrojmi na analýzu mlieka. Predmet mliekarstvo, ktorý vyučoval a rozvíjal, patril a aj dnes patrí k profilovým predmetom študentov manažmentu živočíšnej výroby, resp. odboru technológie potravín.

Jeho prednášky boli povestné. Kultivovanosť prednesu a dôsledná príprava na prednášky boli charakteristickou črtou jeho osobnosti. Študenti pána profesora považovali za autoritu, dokázal ich motivovať k práci nielen počas štúdia, ale aj keď opustili brány svojej alma mater.

Katedra, ktorú viedol prof. Štefan Semjan, sa postupne transformovala na Katedru mliekarstva a technológie poľnohospodárskych produktov a v 90-tych rokoch sa rozdelila na Katedru hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov a Katedru skladovania a spracovania rastlinných produktov.

Aj po odchode na zaslúžený dôchodok pravidelne navštevoval svoju bývalú katedru a školu a pri káve sa často rozprúdili aj celohodinové odborné diskusie. Neskôr v tzv. klube M bol váženým členom a pre svoju úprimnosť, odbornosť a pracovitosť bol veľmi obľúbený.

Vážený pán profesor, dovoľte, aby sme Vám touto cestou úprimne popriali veľa zdravia a životnej pohody do ďalších rokov života.

Prof. Ing. Ján Tomáš, CSc., dekan FBP, kolektív Katedry hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov a Vaši odchovanci a priatelia

V ZRKADLE

Ing. KRISTÝNA KUNDERLÍKOVÁ
Pracovná pozícia:
 doktorandka
 na Katedre fyziológie
 rastlín FAPZ
Miesto narodenia:
 Krnov, ČR

Vek: 29

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Tanečnica - ešte stále cítim rytmus lambady ☺.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Vyštuďovala som odbor biotechnológie na Fakulte biotechnológie a potravinárstva SPU. Páčila sa mi predstava, že sa budem podieľať na výskumnej činnosti a dúfam, že v budúcnosti budem pracovať na veľkých a významných projektoch.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

Chcela by som vidieť môjho psíka a koňa z detstva. Zažiť opäť ten pocit ako cválam na koni po lúke a popri nás vystrája pes.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Teším sa z maličkostí, radosť mi spraví pekný slnečný deň alebo aj malý rozkvitnutý kvietok. Človek by mal byť pozitívne naladený, takže sa snažím stále usmievať.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Keď si želáme, aby sa svet zmenil, musíme sa sami zmeniť. Keď zmeníme svoje myšlienky, zmenia sa naše city a skutky, a tým aj celá spoločnosť.

Čo rada čítate (počúvate)?

To záleží od toho, čo práve robím, napr. Lana Del Rey, IL Divo, ale rada šantím na hity 80-tych a 90-tych rokov.

Aké máte koníčky?

Mám ich veľmi veľa, v prvom rade kynológiu. Tiež rada čítam, skladám origami, venujem sa nechťovému dizajnu, móde, bicyklovaniu, turistike...

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Keď niečo robím, chcem, aby to bolo na sto percent a to dokáže niektorých ľudí okolo mňa priviesť do šialenstva. Potom sú to už len také obyčajné veci, ako napríklad nadmerné konzumovanie sladkostí a hrbenie sa za počítaním ☺.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Rodina, zdravie, láska, šťastie a úprimnosť.

Máte nejaký obľúbený citát?

„Si odvážnejší ako dúfaš, silnejší ako vyzeráš a múdrejší ako si myslíš.“ (Medvedík Pú)

rch

Z exkurzie do Bystrianskej jaskyne

Foto: archív GS

Zahraniční študenti na SPU

V letnom semestri AR 2015/16 sme na SPU privítali 31 zahraničných študentov, ktorí k nám prišli na krátkodobé výmenné pobyty v rámci programu Erasmus+, Erasmus Mundus, CEEPUS, resp. bilaterálnej spolupráce fakúlt.

Spolu s 22 študentmi, ktorí na našej univerzite realizujú mobilitu od septembra 2015 a 138 zahraničnými študentmi, ktorí študujú na riadnom štúdiu, prispievajú k vytvoreniu medzinárodnej atmosféry a multikultúrneho prostredia na SPU. Študenti pochádzajú z 30 krajín sveta, napr. z Číny, Kazachstanu, Uzbekistanu, Kirgizska, Tadžikistanu, Filipín, Ghany, Nigérie, Peru, USA, Thajska a i. Práve vzájomné spoznávanie kultúr, učenie sa tolerancii, otvorenosti, schopnosti komunikovať a spoločne riešiť problémy, považujeme za dôležitú súčasť vysokoškolského vzdelávania na SPU v dnešnej dobe globalizácie a multikulturalizmu. SPU preto podporuje mobilitu vlastných študentov do zahraničia prostredníctvom programu Erasmus+ alebo iných (informácie o nich nájdete na webe SPU v časti Medzinárodná spolupráca), ako aj mobility prichádzajúcich študentov. Čoraz viac zahraničných študentov študuje na riadnom štúdiu, niektorí i v slovenskom jazyku. Počas Orientačného týždňa, ktorý or-

ganizuje Kancelária zahraničných vzťahov a medzinárodných vzdelávacích programov v spolupráci s fakultnými koordinátormi a lokálnou sekciou študentskej dobrovoľníckej organizácie Erasmus Student Network, absolvovali zahraniční študenti s členmi ESN informačné stretnutia a exkurzie do Bystrianskej jaskyne a Kremnice.

K vzájomnému spoznávaniu kultúr prispievajú okrem spolupráce v rámci školských projektov najmä neformálne aktivity. Na SPU v Nitre už od roku 2007 pôsobí lokálna sekcia ESN SUA Nitra, jedna z prvých sekcií ESN na Slovensku. Jej členovia v rámci svojho voľného času pomáhajú zahraničným študentom s problémami bežného života v cudzej krajine a počas celého semestra pripravujú rôzne aktivity, napr. Nation to Nation party zameranú na prezentáciu kultúry a jedál domovských krajín zahraničných študentov, rôzne výlety po zaujímavostiach Slovenska a okolitých krajín a pod.

Ak máte chuť bližšie sa zoznámiť so zahraničnými študentmi a zdokonaľiť sa v cudzích jazykoch, neváhajte a pridajte sa k ESN SUA Nitra (sua@esn.sk).

Ing. Gabriela Slivinská,
 Kancelária zahraničných vzťahov a MVP

Belgický študent na výskumnej stáži na FZKI

Koncom februára sme na FZKI privítali Nicolasa Cartiauxa z Univerzity v Liège (Belgicko), ktorý na základe dohody medzi UL a FZKI bude do mája absolvovať diplomovú vedeckovýskumnú prax v rámci programu Erasmus + Traineeship. N. Cartiaux rieši výskumné otázky súvisiace so zelenou infraštruktúrou, mestským poľnohospodárstvom a koncepciou odolnosti okrajových častí miest. Bude sa podieľať na riešení národného vedeckovýskumného projektu KEGA 001SPU-4/2014 Zelená infraštruktúra a mestské poľnohospodárstvo. Nicolasovi želáme veľa pracovných úspechov a príjemný pobyt v Nitre!

FZKI

N. Cartiaux (vpravo) so svojim školiteľom A. Tóthom

Foto: archív FZKI

Rozdať sa pre druhých

V Kongresovej sále ŠD A. Bernoláka sa 17. februára uskutočnila Valentínska kvapka krvi, ktorá sa niesla v duchu hesla Príď sa rozdať pre druhých. Zúčastnilo sa na nej 62 študentov a zamestnancov SPU, z nich päťdesiat darovali krv. Miestny spolok Slovenského červeného kríža pri SPU v Nitre, ktorý sa podieľal na organizácii podujatia, srdečne ďakuje všetkým darcom, osobitne kolegom z celouniverzitného pracoviska CIKT, ktorí mali najväčšie zastúpenie z radov zamestnancov. Ďakujeme a tešíme sa na ďalšie stretnutie na Univerzitnej kvapke krvi 26. apríla.

Foto: archív MS SČK

VESELOU CERUŽKOU

BAČA, DUNČO PRINIESOL ZVEŠŤ, ŽE SME DOSTALI
 HODINU VOLANIA DO DOLINY DEJINE ZDARMA.

POZÝVAME VÁS

Finále súťaže NAJ poľno študent/študentka 2016

Organizátori celouniverzitnej súťaže NAJ poľno študent/študentka vás srdečne pozývajú na finále druhého ročníka, ktoré sa bude konať **5. apríla 2016 v aule SPU**. Príďte, zabavte sa a podporte šikovných a sympatických študentov našej univerzity!

Organizátori súťaže

Cenu za najlepšiu prezentáciu si odniesol tím Vychoďňarsky parobci

Foto: rch

Klobásky prevoňali „Bernolák“. Zvítazil tím Excalibur

Na chodbe ŠD A. Bernoláka sa 2. marca šírila vôňa klobás. Pričinili sa o to súťažné tímy v rámci odborného-zábavného podujatia s názvom Klobásovica, ktoré organizovali študenti z Akademického senátu SPU.

Organizačný tím úspešne nadviazal na dlhoročnú tradíciu festivalu krajových klobás, ktorú založila FBP. Jeho princípom je pripraviť klobásky podľa vlastnej originálnej receptúry.

Skvelú atmosféru v kruhu študentov si vychutnal aj rektor SPU prof. Peter Bielik, dekan FBP prof. Ján Tomáš a predsedníčka AS SPU doc. Dan-ka Moravčíková. O prvenstvo na Klobásovici, spojené s ochutnávkou klobás, bojovalo deväť tímov

s originálnymi názvami, medzi nimi aj tím Naj poľno študent/študentka či zahraniční študenti zo Srbska. Hodnotiaca komisia pod vedením prorektorky prof. Zdenky Gálovej udelila víťazné miesto tímu Excalibur z TF. Ako porota konštatovala, všetky vzorky, ktoré degustovali, boli výborné, o celkovom poradí rozhodla aj vôňa, konzistencia či súdržnosť. Víťazi nám prezradili, že pri výrobe klobások siahli po recepte starej mamy Jakuba Strmeňa, jedného z členov družstva. Ďalší členovia tímu - Pavol Rajnič a Tomáš Ševčík podotkli, že základom receptu na víťaznú klobásu bolo veľa cesnaku, dobrá domáca paprika a to, že ju robili s láskou, nie z povinnosti. Druhé miesto získal tím študentiek FAPZ Klobásová veselica. Na našu otázku: „Prečo vaše klobásky chutili porote?“, odpovedali bez váhania: „Lebo sme zvýšili ich výživovú hodnotu, študujeme totiž program výživa ľudí. Pridali sme do nich tajnú ingredienciu, a tou bol tvrdý syr.“ Osvedčilo sa! Na treťom mieste bol tím študentiek z FBP s názvom Rigor mortis, ktoré prezradili, že študujú program bezpečnosť a kontrola potravín a ich heslom bolo: hlavne bezpečne! Cenu za najlepšiu prezentáciu si odniesli Vychodňarsky parobci, Cenu diváka získal Erasmus tím.

Víťazný tím Excalibur

Foto: za

„Podujatím sme chceli nadviazať na úspešné ročníky a ukázať, že študenti našej univerzity majú vzťah k poľnohospodárstvu. Klobásky pripravovali z ošpanej, ktorú podaroval VPP Kolíňany, základné koreniny darovala firma Mäspo-ma. Ďakujeme aj ďalším sponzorom, ktorí nás podporili - HSH, Združeniu mladých farmárov na Slovensku - ASYF, Vydavateľstvu Slovenský CHO, SPU a fakultám,“ povedala za organizátorov Kristína Candráková z FAPZ. Dodala, že v naštartovanej tradícii organizovania tejto súťaže plánujú pokračovať.

Renáta Chosraviová

Lukáš Latinák, herec

NADÁCIA
KVAPKA NÁDEJE

Národný register
darcov kostnej
drene SR

MÁTE SLINU?

AJ TÁ VAŠA MÔŽE
ZACHRÁNIŤ ŽIVOT
STAŤ SA DARCOM
KOSTNEJ DRENE.

Rozšírme darcovskú základňu a tým aj pravdepodobnosť nájdania vhodných
darcov kostnej drene na Slovensku. Staňte sa záchrancom ľudského života.

KTO SA MÔŽE STAŤ DARCOM

- ✓ Vek 18-45 rokov
- ✓ Dobrý zdravotný stav
- ✓ Vyplní a odošle prihlášku a odošle vzorku svojich slín na vyšetrenie
cez internetovú stránku www.mateslinu.sk

www.mateslinu.sk

Generálny partner: Slovenská POŠTA

Partneri: DÔVERA+, VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÁ POŠTOVNICA, Union, SLOVAK PRODUCTIONS

Hlavný mediálny partner: EUROPA 2

Mediálni partneri: RTV, Pravda, Zoznam, CINEMAX, medias media, slovenska, SLOVAK, CINEA CITY, TA3, see-go, bitner, eurocaw

Univerzita podporila charitatívnu kampaň

SPU sa zapojila do charitatívnej celoslovenskej kampane MÁTE SLINU?, ktorá potrvá do 30. marca.

Kampaň realizuje Nadácia Kvapka nádeje, ktorá podporuje pacientov s hematologickými a onkologickými diagnózami. Zameraná je na podporu Národného registra darcov kostnej drene. Jej cieľom je osloviť širokú verejnosť, motivovať nových darcov na registráciu v NRDKD a výrazne tak rozšíriť darcovskú základňu. Záštitu nad akciou prevzalo Ministerstvo zdravotníctva SR. Kampaň podporili známe osobnosti - speváčka Dominika Mirgová, herec Lukáš Latinák a futbalista Ján Mucha. Všetci traja totiž majú slinu v podstate na to isté - na pomoc ľuďom v núdzi. Generálnym partnerom kampane je Slovenská

pošta, a.s., podporili ju aj mediálni partneri ako RTV, Pravda, Slovenka, TA3 a ďalší. Už počas prvých dní sa do nej zaregistrovalo viac ako tisícsto dobrovoľných darcov kostnej drene.

Aj Slovenská poľnohospodárska univerzita vyzýva akademickú obec na registráciu, ktorej základom je práve slina. Z jej analýzy dokážu lekári vyhodnotiť transplantačné znaky a zaradiť tak záujemcu do databázy potenciálnych darcov kostnej drene. V prípade potreby bude darca oslovený s konkrétnou ponukou pomoci pacientom.

Viac na: www.mateslinu.sk

WHAT'S UP?

Najväčší držiteľ
jazykových licencií v SR

Záujemcovia z celej SR môžu v E – KU Inštitúte JaIK absolvovať skúšky na rôznych jazykových úrovniach podľa Spoločného európskeho rámca pre jazyky. Najvyššou a najcennejšou úrovňou je C2. Avšak v praxi „vyhráva“ úroveň B2. Úroveň C1 sa zase vyžaduje predovšetkým od uchádzačov o prácu na pozície s VŠ vzdelaním. Práve mesiac marec je bohatý na uzávierky jazykových skúšok v letnom termíne.

Štátne jazykové skúšky B2, C1, C2
Uzávierka: 31. 3. 2016
Termín skúšky – pís. č.: 29. 4. (B2, C1), 27. 5. (C2)

Skúšky Cambridge English B2, C1
Uzávierka na FCE a CAE: 25. 3. 2016
Termín skúšok: 4. 6. 2016
Prihlášky aj online!

Kontakt: E – KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie, Piaristická 2, 949 01 Nitra
Tel.: 037/6542 456, e-mail: eku.os@eku.sk, www.eku.sk

Zimný kúpeľný relax v Trenčianskych Tepliciach

Foto: archív BM

Na prelome januára a februára, tak ako každý rok, pripravila Univerzitná organizácia OZ pre svojich zamestnancov regeneračno-liečebný pobyt. Tentokrát sa uskutočnil v Trenčianskych Tepliciach, v zrekonštruovanom kúpeľnom hoteli Krym. Zúčastnilo sa na ňom 141 zamestnancov a 35 rodinných príslušníkov. Súčasťou pobytu bolo množstvo procedúr pod odborným dohľadom rehabilitačných pracovníkov. Liečebná starostlivosť v kúpeľoch v Trenčianskych Tepliciach je

založená predovšetkým na využívaní prírodnej sírnej termálnej vody, s využitím širokej palety liečebných metód z oblasti liečebnej rehabilitácie a fyziatrie. Umocnením oddychu a relaxu boli prechádzky po kúpeľnom parku a možnosti kultúrno-spoločenského vyžitia. Veríme, že zimný kúpeľný relax prispel nielen k utuženiu tela, ale aj kolegiálnych vzťahov na našej univerzite.

Ing. Beata Martišková,
UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre

S PIETOU

SPU v Nitre a Univerzitná organizácia OZ PŠaV pri SPU v Nitre s hlbokým zármutkom oznamujú, že 20. 2. 2016 nás po krátkej a ťažkej chorobe navždy opustila **Jordana Kenčevová**, bývalá dlhoročná zamestnankyňa Ústavu výpočtovej techniky a neskôr hospodárka Celoškolského výboru OZ PŠaV pri SPU v Nitre. Na poslednej ceste sme ju odpovedali 25. 2. na Mestskom cintoríne v Nitre.

Češť jej pamiatke!

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

E. Matejková a kol.: Praktikum zo štatistiky A pre FEŠRR, 1. vydanie, náklad 500 ks, cena 4,30 €.

A. Šebo: Podnikové financie, 3. nezmenené vyd., 250 ks, 3 €.

M. Čanigová: Technológia mlieka II, 2. nezmenené vyd., 50 ks, 5,50 €.

I. Košovská a kol.: Základy účtovníctva (zbierka úloh), 1. vyd., 1000 ks, 2,80 €.

L. Hujo: Dopravná manipulačná technika 3, časť – Cestná doprava, 1. vyd., 75 ks, 4,90 €.

R. Bernát a kol.: Opravy strojových skupín (návod na cvičenia), 3. nezmenené vyd., 300 ks, 2 €.

UČEBICE

D. Hrubý - V. Cviklovič: Jazyk C a mikrokontroléry Silabs, 1. vyd., 100 ks, 9 €.

S. Paulovič a kol.: Základy elektrotechniky, 2. vyd., 200 ks, 7,20 €.

M. Božíková a kol.: Praktická učebnica fyziky, Kinematika a dynamika I. diel, 1. vyd., 350 ks, 6,70 €.

R. Gálik a kol.: Technika pre chov zvierat, 1. vyd., 150 ks, 6 €.

VEDECKÁ MONOGRAFIA

R. Váchalová, L. Kolář, Z. Muchová: Primárny organická pôdná hmota a humus, dve složky pôdnej organickej hmoty, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

Vydavateľstvo SPU

RIEŠME SPOLOČNE

Ako sa študenti SPU učia po vode chodiť alebo z kaluže do blata...

Študenti z ŠD A. Bernoláka sa pravidelne po výdatnom daždi brodia kalužou na chodníku, ktorý vedie od hlavnej budovy SPU k internátu. Počas každodenného prechádzania okolo tohto pomerne frekventovaného miesta som si všimla niekoľko „technik“ zdolávania tejto nepríjemnej

Foto: IN

prekážky. Niektorí kaluž preskakujú s rozbehom, iní ľahko nadskočia a tvária sa, že to bola iba drobná mláčka, ďalší sa s ňou nebabrú a rýchlym krokom do nej „čvachtnú“, iní pred ňou zastanú, rozmýšľajú a nadávajú. Nemálo ľudí uprednostní zablatené topánky pred mokrymi, takže kaluž obide... Lenivosť je totiž tvorivá. Napadlo niekomu ísť „suchou cestou“ cez hlavnú budovu SPU alebo osloviť kompetentných, ktorí by s kalužou mohli niečo urobiť? Teda zamyslieť sa nad logickými systémami a natrvalo ju odstrániť. Veď kde by mohli byť väčší odborníci na problémy odtokov, tvorby kaluží, betónových a zamokrených (alebo zablatených) plôch, keď nie na SPU?

Sú aj ďalšie problémy, ktoré vnímam. Napr. výšlap, ktoré naznačujú, že systém chodní-

kov v areáli je nepraktický, po celú noc naplno bez stlmenia rozsvietené chodby internátov, ale napríklad aj to, že v Nitre pribúdajú cyklistické chodníky a nám, študentom, nie je umožnené ich využívať, lebo internáty nie sú vybavené stojanmi na bicykle. Kto by sa chcel bicyklovať, musí najprv chodiť posilňovať, aby vládol vyniesť bicykel na 8. poschodie internátu – aj to len v prípade, že je ten šťastnejší a má balkón. Takže problémov vidím viacero. Chcem vyzvať študentov i zodpovedných, aby si ich všimli a riešili ich. Iba tak môžeme zlepšovať a skrásť svet okolo nás, a najmä zjednodušovať si život.

Preto pevne verím, že spomínaná kaluž pri SPU „sa vysuší“ skôr, ako zaprší posledný jarný dážď.

Ivana Némětová, študentka FZKI